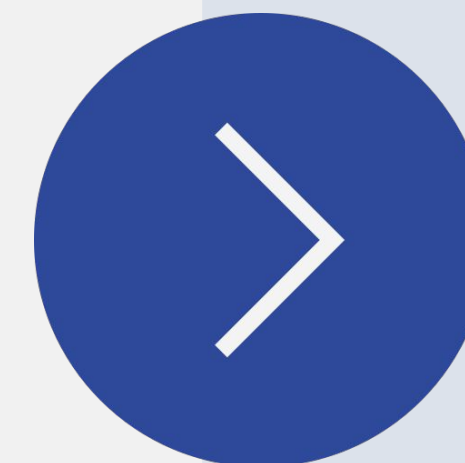




Практическо приложение на инструментите за изкуствен интелект в хуманитарните науки

Подобряване на достъпността с ИИ





Цели на обучението Накратко



- Студентите се различават по езикова компетентност, сетивни способности, когнитивни стилове, предишен образователен опит и контекст на учене.
- Структурни, езикови и технологични бариери могат да ограничат участието, дори когато учебните материали са формално достъпни.
- Инструментите за изкуствен интелект могат да намалят комуникативните бариери и бариерите за достъп чрез превод, субтитри, разпознаване на реч и адаптивни интерфейси.
- Подобряването на достъпността с помощта на ИИ подкрепя принципите на равнопоставеност, приобщаване и универсален дизайн във висшето образование.

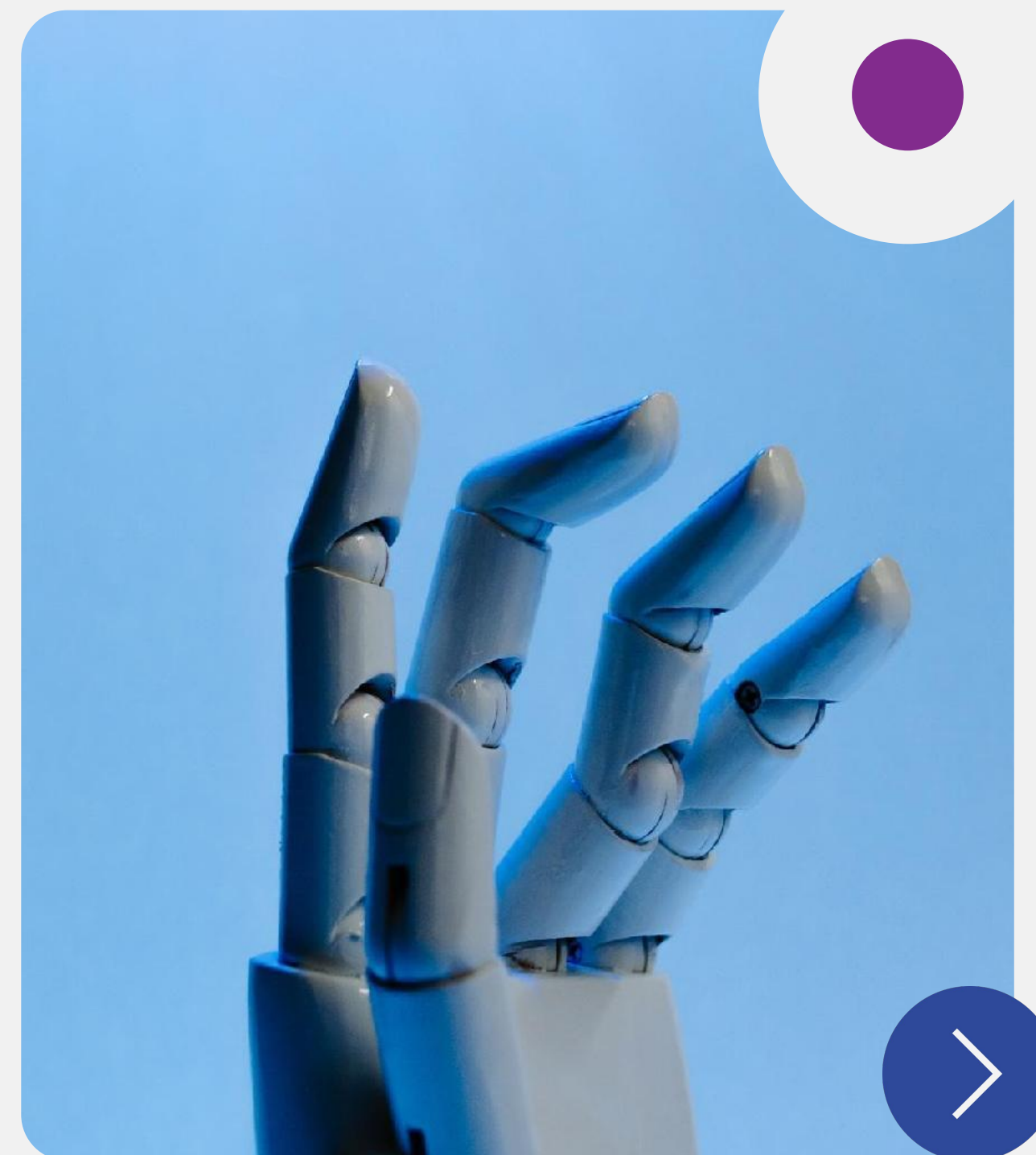


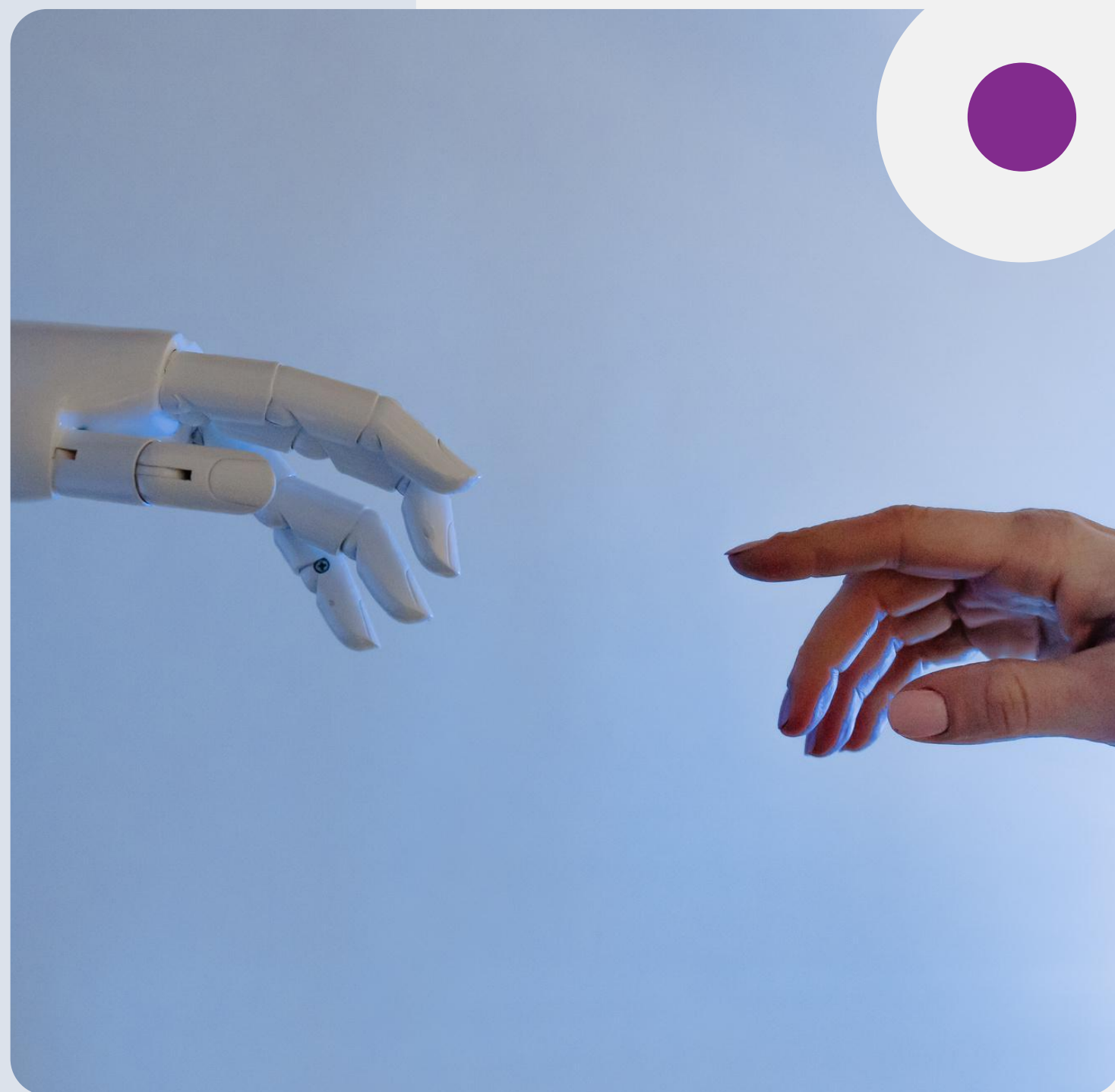
Подобряване на достъпността

Ключови понятия и дефиниции

ВОДИМ БЪДЕЩЕТО, ЕДНА ИНДУСТРИЯ ПО ЕДНА.

- **Достъпност** – Проектиране на учебни среди, които могат да се използват от всички учащи.
- **Инструменти за достъпност, подпомагани от изкуствен интелект** – системи за изкуствен интелект, подпомагащи достъпа до съдържание и взаимодействието.
- **Разпознаване на реч** – Преобразуване на говоримия език в текст.
- **Превод, базиран на изкуствен интелект** – Автоматизирано адаптиране на многоезично съдържание.





Задвижван от ИИ Превод

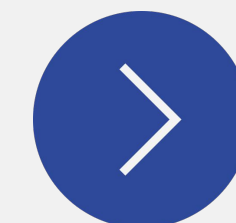
ПЕРСОНАЛИЗАЦИЯ, ЗАДВИЖВАНА ОТ ИИ.

Какво може да подпомогне изкуственият интелект:

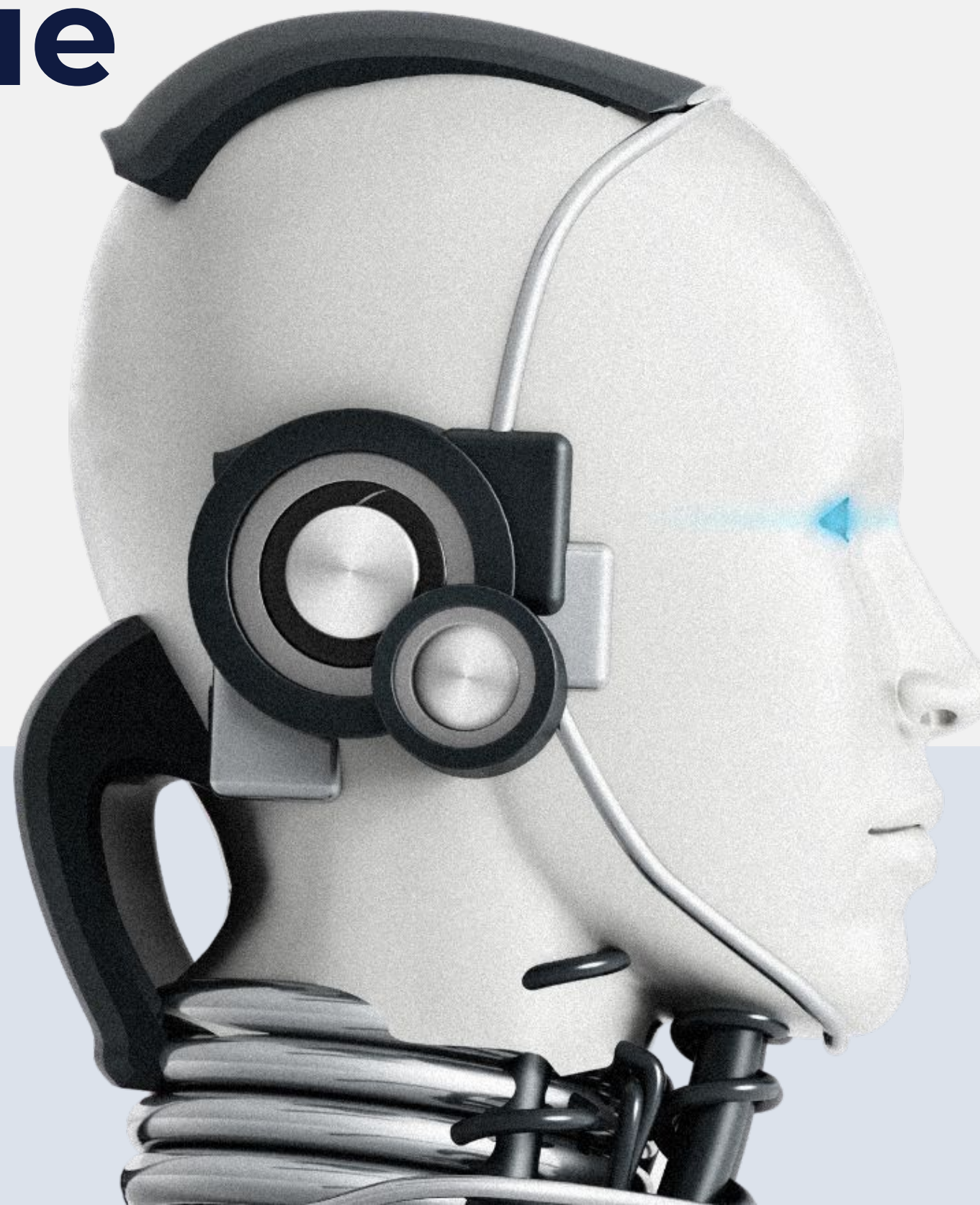
- Превод на учебни материали в реално време или асинхронно.
- Участие в многоезични дискусии.
- Подкрепа за международни и многоезични студенти.

Значение за хуманитарните науки:

- Позволява межкултурен диалог.
- Изисква осъзнаване на семантичните нюанси и културния контекст.



Разпознаване на реч и субтитри



Функции, базирани на изкуствен интелект:

- Автоматични субтитри за лекции и видеоклипове.
- Транскрипции, подпомагащи воденето на бележки и повторението.
- По-добър достъп за учащи с увреден слух.

Педагогическа стойност:

- Подкрепя универсалния дизайн за учене (UDL).
- Подобрява разбирането за всички учащи.



Подкрепа в Когнитивното и учебно разнообразие

ЧОВЕКОЦЕНТРИРАНА ИИ ЗА РАЗНООБРАЗНИ УМОВЕ

Принос на ИИ:

- Опростени или алтернативни обяснения.
- Преобразуване на текст в реч за подпомагане на четенето.
- Регулируемо темпо и формат.

Хуманитарен поглед:

- Улеснява работата с комплексни текстове и абстрактни идеи.
- Подкрепя учениците с неврологична разнородност, без да понижава очакванията.



Достъпност в учебното взаимодействие

*ДОСТЪПНОСТ, ОРИЕНТИРАНА КЪМ ЧОВЕКА, В ДИГИТАЛНОТО
ОБУЧЕНИЕ*

Взаимодействия, поддържани от изкуствен интелект:

- Гласови интерфейси.
- Разговорни агенти за изясняване.
- Адаптивни интерфейси, отговарящи на нуждите на учащите.

Педагогическа предпазливост:

- Инструментите за достъпност трябва да дават възможност на учащите, а не да ги изолират.
- Човешката подкрепа остава от съществено значение.

Етика и приобщаване

Рискове



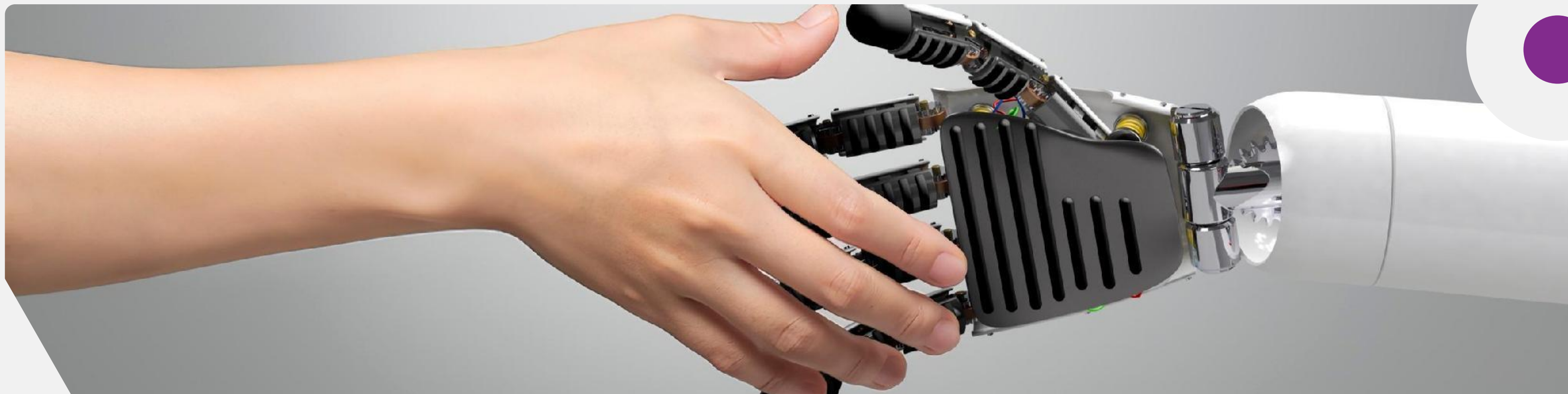
Основни проблеми:

- Неравномерни резултати при различните езици и акценти.
- Утвърждаване на доминиращите езикови норми.
- Рискове за поверителността на речевите и биометричните данни.
- Прекомерна зависимост, която прикрива институционалната отговорност.

Напрежение, специфично за хуманитарните науки:

- Достъп срещу културна хомогенизация.





Най-добри практики и стратегии

- Интегрирайте инструменти за достъпност, базирани на изкуствен интелект, още от етапа на проектиране на курса.
- Комбинирайте инструментите за изкуствен интелект с услугите за достъпност, предоставяни от хора.
- Бъдете прозрачни относно ограниченията на инструментите.
- Поканете учащите да дадат обратна връзка относно ефективността на достъпността.
- Редовно преразглеждайте резултатите по отношение на приобщаването.



Дискусия *ии за достъпност и инклузивно обучение по хуманитарни науки*

Инструментите за изкуствен интелект все по-често се позиционират като механизми за намаляване на структурните и комуникативните бариери пред участието. Чрез превод, разпознаване на реч, адаптивни интерфейси и мултимодален достъп системите за изкуствен интелект могат да подпомагат по-инклузивни учебни среди в голям мащаб (ЮНЕСКО, 2023).

В хуманитарното образование такива инструменти могат да улеснят межкултурния диалог, като позволяват на учащите да се ангажират с текстове и дискусии извън рамките на родния си език. Преводът в хуманитарните науки обаче изисква особено внимание. Езикът носи културни, исторически и концептуални нюанси, които автоматизираните системи може да не уловят адекватно (Pym, 2014).

Освен достъпа, свързан с увреждания, субтитрите и транскрипциите са от полза за всички учащи, като подпомагат разбирането, вниманието и прегледа. Изследванията показват, че мултимодалният достъп до говорено съдържание подобрява резултатите от ученето сред разнообразни групи ученици (Mayer, 2020).

За учащите с неврологична разнородност, включително тези с дислексия или различия, свързани с вниманието, тези инструменти могат да намалят когнитивната натовареност, без да понижават академичните очаквания. Изследванията в областта на инклузивната педагогика подчертават, че гъвкавостта в представянето и ангажираността укрепват ученето за всички ученици (Rose et al., 2018).

Въпрос за дискусия:

Как изкуственият интелект може да подобри достъпността и приобщаването, като същевременно запази културните нюанси, академичната строгост и значимото участие?





Интерактивна дейност

*Проектиране на ангажиращо обучение за учащи с
разнообразни потребности*

Започнете тук

Библиография

Mayer, R. E. (2020). Мултимедийно обучение (3-то изд.). Cambridge University Press.

Рум, А. (2014). Изследване на теориите за превода (2-ро изд.). Routledge.

Роуз, Д. Х., Грейвъл, Дж. У. и Гордън, Д. (2018). Универсален дизайн за учене. В Д. Х. Роуз, А. Майер и Д. Гордън (ред.), Наръчник по универсален дизайн за учене (стр. 1–24). CAST Professional Publishing.

ЮНЕСКО. (2023). Насоки за генеративната изкуствена интелигенция в образованието и научните изследвания. Издателство на ЮНЕСКО. <https://unesdoc.unesco.org/>





„Изкуственият интелект не е толкова умен,
колкото си мислите, но ще бъде по-умен,
отколкото очаквате.“

ДЖЕФРИ ХИНТЪН

Партньорството:



<https://trustai.unibit.bg/>



Проект „Trust AI“

